

Właściwa wentylacja - warunek poprawnej eksploatacji mieszkania.

W okresie jesienno – zimowym odnotowujemy zwiększoną ilość szczególnych zgłoszeń mieszkańców. Są to zgłoszenia dotyczące:

- pleśni na ścianach, nadprożach, ościeżach okiennych, pod parapetem, w narożach pomieszczeń, za meblami,
- wstecznych nawiewów powietrza do pomieszczeń mieszkalnych przez kratki wentylacyjne w kuchni, WC lub w łazience (tzw. „ciąg wsteczny”),
- skraplania pary wodnej na chłodnych powierzchniach ścian stanowiących fragmenty kanałów wentylacyjnych, przeważnie w łazienkach.

W każdym przypadku służby techniczne przeprowadzają kontrolę i dokonują odpowiednich pomiarów, na podstawie których oceniają przyczyny oraz sposób likwidacji problemów w konkretnym lokalu mieszkalnym.

Poniżej przedstawiamy przyczyny powstawania problemów eksploatacyjnych mieszkań i sposoby ich późniejszych, skutecznych eliminacji.

1. Podstawową przyczyną problemów eksploatacyjnych jest **niedostateczny dopływ powietrza zewnętrznego oraz temperatura panująca w lokalu mieszkalnym**. Należy pamiętać, że wentylacja grawitacyjna możliwa jest tylko wówczas, gdy istnieje zarówno nawiew, jak i wywiew powietrza z pomieszczenia. W mieszkaniach wywiew na zewnątrz zapewniają kratki osadzone w kanałach wentylacyjnych, zaś nawiew powietrza zewnętrznego – szczeliny w oknach, **nawiewniki okienne lub wycięcia fragmentów uszczelek okiennych**.
2. Nawiew do pomieszczeń bezokiennych mają zapewnić kratki lub otwory infiltracyjne znajdujące się w dolnej części drzwi, zaś wywiew z pomieszczeń nie posiadających własnych kanałów wentylacyjnych (pokoje i przedpokoje) – szczeliny między drzwiami a podłogą. Natomiast do kuchni, zgodnie z obowiązującymi przepisami, powietrze powinno być doprowadzone otworami w oknie zewnętrznym i szczeliną w drzwiach wewnętrznych. Skuteczność wentylacji naturalnej jest uzależniona od warunków pogodowych panujących na zewnątrz budynku m.in. od ciśnienia powietrza, temperatury, prędkości i kierunku wiatru. **Warunkiem działania wentylacji grawitacyjnej jest doprowadzenie do pomieszczeń, zgodnie z polską normą PN-83 B-03430, odpowiedniej ilości powietrza**. W przypadku okien o dużej szczelności nie wyposażonych w nawiewniki okienne, nawet korzystna różnica gęstości powietrza, nie spowoduje wystarczająco dużego ciągu w kanałach wentylacyjnych, a wymiana powietrza będzie niewłaściwa.

Za skuteczność wentylacji grawitacyjnej w mieszkaniu odpowiadają jednocześnie:

- **Zarządca – odpowiada za drożność kanałów wentylacji**, wielkość odpływu powietrza, a tym samym odprowadzanie z mieszkania nagromadzonej pary wodnej,
  - **Użytkownik mieszkania - odpowiada za doprowadzenie do mieszkania takiej ilości powietrza aby zapewnić jego wymianę zgodną z powyższą normą.**
3. Stopień wykorzystania przelotowości kanałów wentylacyjnych zależy wyłącznie od użytkownika mieszkania, który decyduje o ilości powietrza doprowadzonego do mieszkania. Wentylacja grawitacyjna nie będzie funkcjonować, jeśli nie zapewnimy dopływu świeżego powietrza poprzez rozszczelnione okna lub częste wietrzenie pomieszczeń. Jeśli okna są szczelne i mieszkanie nie jest wietrzone (z uwagi na „oszczędności ciepła”) – powstają tzw. „ciągi wsteczne”. Jedną kratką wyciągane jest powietrze, a drugą zasysane zimne powietrze z zewnątrz. Powoduje to wychładzanie ściany stanowiącej fragment przewodów wentylacyjnych i wykraplanie się na niej pary wodnej.

Jak walczyć z wilgocią i zagrzybieniem mieszkania ?

Głównym powodem występowania wzmożonej wilgotności powietrza w mieszkaniu jest nieskuteczne usuwanie wytworzonej pary wodnej (wilgoci), przez niezapewnienie prawidłowego napływu powietrza do mieszkania i jego odpływu z wytworzoną parą wodną kanałami wentylacyjnymi na zewnątrz. Mokre ściany – to miejsca sprzyjające rozwojowi pleśni i grzybów domowych.

Aby skutecznie walczyć z zagrzybieniem, należy:

- **intensywnie wietrzyć mieszkanie, najlepiej poprzez wywołanie przeciągu,**
- **zwiększyć intensywność ogrzewania,**
- **usprawnić wentylację tj. nie zamykać kratki wentylacyjnych żaluzjami, zastawiać meblami lub montować rury okapów kuchennych,**
- **zamontować nawiewniki lub wyciąć fragment uszczelek, jeśli okna są o dużej szczelności.**

Użytkownik mieszkania nie powinien wyłączać okresowo ogrzewania w mieszkaniu. W tych warunkach powietrze ulega ochłodzeniu, wzrasta jego wilgotność względna, a na powierzchni elementów konstrukcyjnych o najniższej temperaturze występuje kondensacja pary wodnej. Zadbaj trzeba, przede wszystkim o to, by świeże powietrze docierało do najdalszych zakamarków mieszkania. Konieczne jest więc długotrwałe wietrzenie i wentylowanie. W ten sposób pozbywamy się zarodników pleśni i grzybów oraz wytworzonych przez nie toksyn, szkodliwych dla zdrowia człowieka.

Stosowanie przedstawionych zaleceń poprawi komfort warunków mieszkaniowych.

1. Niektórzy użytkownicy lokali bardzo wzięli sobie do serca potrzebę oszczędzania energii cieplnej poprzez zakręcanie grzejników i uszczelnienie mieszkania – popadając przy tym w szkodliwą dla zdrowia przesadę. Zalepiają np. kratki wentylacyjne, wymieniają okna na nowe nie pamiętając o doszczelnianiu, uszczelniają drzwi, wychładzają nadmiernie mieszkania.

2. W mieszkaniu niezbędna jest stała wymiana powietrza. Długotrwałe niedotlenienie jest bardzo szkodliwe dla zdrowia, a jego objawy to – złe samopoczucie, bóle głowy, nawet omdlenia. Szczególnie dużo powietrza zużywa palący się gaz, wydziela zaś szkodliwe dla nas produkty spalania. Jeśli w kuchni nie będzie właściwej wentylacji, możemy poważnie ucierpieć na zdrowiu.
3. **Dla naszego zdrowia i w celu prawidłowego gospodarowania ciepłem winniśmy zapewnić nie tylko stałą wentylację, lecz i wietrzyć mieszkanie we właściwy sposób.** A ten właściwy sposób to wietrzenie stosunkowo częste i intensywne przy zamkniętych zaworach termostatycznych. Należy więc zakręcić zawór na minimum i otworzyć na około 3 minuty szeroko okno. Można też wywołać przeciąg otwierając okna w naprzemianległych pomieszczeniach. Wtedy wystarczy około jednej minuty na całkowitą wymianę powietrza. Nie należy wietrzyć poprzez nieznaczne uchylanie okna. Ten sposób jest dobry w lecie i wówczas, gdy grzejniki nie działają.

Jak poznać, że w naszym mieszkaniu nie ma prawidłowej wentylacji?

Nie można polecić żadnych prostych przyrządów do mierzenia składu powietrza, bo nie ma w handlu takich urządzeń do zastosowań domowych. Zresztą, nie są potrzebne. Wchodząc z zewnątrz do mieszkania źle wywietrzonego od razu czujemy zaduch, „ciężką atmosferę”, wyraźny brak „czegoś” w powietrzu. Temu „pierwszemu odczuciu” w tym wypadku można wierzyć. Po drugie, objawem złego wietrzenia jest skraplanie się pary wodnej na szybach, zwłaszcza w dolnej ich części. W bardziej drastycznych przypadkach para wodna skrapla się również na ścianach mieszkań. Dzieje się tak niestety najczęściej w narożnikach, tuż przy podłodze.

Mokra ściana – to zwiastun zagrzybienia, a ono jest szkodliwe nie tylko dla ściany lecz i dla zdrowia. We własnym interesie należy więc zachować rozsądek w oszczędzaniu ciepła i uszczelnianiu mieszkania.

Wiemy, że po wprowadzeniu podzielników niektórzy postanowili o wiele bardziej oszczędzać i mają na minimum zakręcone ogrzewanie. Niebezpieczne jest jednak i dla zdrowia i dla mieszkania dopuszczanie do utrzymywania się przez dłuższy czas w jakimś pomieszczeniu temperatury poniżej 15 stopni.